Бары дойдулар пролетарийдара, хэлбэһиҥ!

САРДАҤА

ССКП ӨЛӨӨННӨӨҺҮ РАЙКОМУН уонна ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҺЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Оленекского райкома КПСС и Оленекского районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 12 сыла
№ 49 (1127)
Бэс ыйын
19
күнэ
СЭРЭДЭ
1968 сыл
Сыаната 1 харчы

Кустанай үлэһиттэрэ В.И. Ленин төрөөбүтэ 100 сыла туолуутун бырааһынныыктааһыҥа бэлэмнэнэллэр. Манна соторутаабыта куорат кылаабынай болуоссатын тупсаран оҥоруу бүтэрилиннэ. Киниэхэ сирдьит аата иҥэрилиннэ. Болуоссат киинигэр В.И. Ленинҥэ пааматынныык туруорулунна.

ЫБСЛКС КК IV Пленума

Бу дьыл бэс ыйын 12 күнүгэр Москваҕа ЫБСЛКС Киин Комитетын IV Пленума буолан ааста. Пленум ССКП КК муус устардаабы (1968 сыл) Пленумун уураахтарын уонна ССКП Красноярскай кыраайдаабы партийнай тэрилтэ комсомолу саҥыыга үлэтин туһунан уураабын олохчо киллэрэр дьаһаллар тустарынан итиэннэ „Биргэ түмсүү, эйэ уонна дордоһуу иһин!“ ыччаттар уонна студеннар бүтүн аан дойдутаабы IX фестивалларыгар бэлэмнэнии хаамыытын тустарынан боппуруостары дьүүллэстэ.

Пленум итини таһынан тэрээһин боппуруостары көрдө. ССРС спортивнай обществоларын уонна тэрилтэлэрин союзун Киин советын председателинэн С.П. Павлов талыллыбытынан сибээстээн, кинини ЫБСЛКС Киин Комитетын бастакы секретарын эбээһинэһиттэн уонна бюротун чилиэниттэн босхолоото.

ЫБСЛКС Киин Комитетын бастакы секретарынан уонна бюротун чилиэнинэн Е.М. Тяжельников быыбарданна.

Ыһыы былаана туолла

ССРС КСУ даннайдарынан бэс ыйын 10 күнүгэр дойду совхозтара уонна колхозтара саастыы ыһыы культуратын 140571 тыһыынча гектар сиргэ ыстылар. Ыһыы былаана 102 бырыһыан туолла.

ССТА.

ҮТҮӨ СОНУН

Саха сиригэр Советскай былаас олохтоммута 50 сылын туолар үөрүүлээх бырааһынныыгын көрсө республика столицатыгар — Якутскай куоракка норуот уус-уран оҥоһуктарын бастакы республиканскай быыстапкалара буолан иста.

Бу быыстапкаҕа биһиги ойуоммут уус-уран оҥоһукка бэйэтин маастардарын үлэлэриттэн сүүмэрдээн ыытан кыттыыны ылла. Онно Романов П.Н. аатын муоһуттан оҥорбут „Буурҕа буулдьа дьылыгар“ уонна „Ветеринар“ диэн үлэлэрэ, Павлова Л. А. таба тыһыттан тикпит хаһаайыстыбаннай сумкалара үрдүк сыанабылы ыллылар. Кинилэр иккиэн республика уус-уран оҥоһукка быыстапкатын кыттыылаахтарын лауреаттарынан буоллулар. Ол иһин дипломнарынан уонна биирдиилэрэ 50 солкуобайдаах харчынан бириэмийэлэннилэр.

Быыстапканы көрүү түмүгэр биһиги ойуоммут 3-с миэстэни ылан республика кубогын ылар чиэскэ тигистэ. Бу маннайгы холонуу диэтэххэ, күүтүллүбэтэх улахан ситиһии буолар. Онон ойуон общественноһа ойуон чиэһин көмүскэспит уус-уран тарбахтаахтарга бэйэлэрин махталларын биллэрэллэр, кинилэ, айаҕ үлэлэригэр ситиһиилэри баҕараллар.

ь сэриилэ-
рар. Кыра-
ина дэриэ-
еттарынан

тыалааһы-
са таһы-
э.
снимогыт-

юниката.

ЭЙЭ КҮҮСТЭРИН ДЬОҺУННААХ СИТИҺИИЛЭРЭ

Ядернай сэрии сэбин тарҕаппат туһунан дуогабар бырайыагын биһириир революция иһин 95 дойду бэрэстэбиитэлэрэ куоластаатылар. ХНТ генеральнай ассамблеятын Нью-йорктаабы сессиятын дьоһуннаах түмүгэ итинник. Ити резолюцияны ХНТ сүрүн сыалларыттан биирдэстэрин — эйэни бөҕөргөтүү уонна норуоттар кутталлара суох буолуутун хааччыйыы соругун толоруу суолугар дьоһуннаах хардыы быһыытынан көрүоххэ сөп. Ядернай сэрии сэбэ тарҕаныытын хааччахтаан туран, дуогабар дьонун маассабайдык кыргар сэрии сэбин оҥоруунан үлүһүйүүнү мөлтөтөргө ыҥырар.

Ядернай сэрии сэбэ кутталлаахтык тарҕаныытын бобор дуогабары бэлэмнээһин уонна ылыннарыы иһин охсуһуу бэрт уһуннук уонна дьаныардаахтык ыытылыыта. Охсуһуу аан дойдутаабы тэрилтэ — ХНТ иһинэн уонна кини тас даҕаатыгар барбыта. Ити охсуһуу инники күөнүгэр Советскай Союз, атын соціалистическай дойдулар уонна сайдан эрэр эдэр государстволар турбуттара. Баар элбэх мэһэйдэр уопсай күүһүнэн туоратыллыбыттара. Ол мэһэйдэри, бырааабыла курдук, авантюристическай, реваншистскай сыалларах политиканы ыытар империалистическай эргимтэлэр үөскэппиттэрэ.

Советскай Союз ХНТ трибунатыттан бары государстволар кутталлара суох буолууларын интэриэһигэр эппиэттиир ядернай сэрии сэбин тарҕаппат туһунан дуогабарга түргэнник илии баттыылларыгар уонна ратификациялыыллар ыҥырда.

Дуогабар уопсай күүһүнэн, бары кыһалыннаахха, ХНТ иһинэн дьоһуннаах быһаарыылары ылларга дьиҥнээх кыахтар баалларын демонстрациялаан көрдөрөр. Бу ядернай сэрии сэбин оҥорууну толору уонна букатыннаахтык бобор, ядернай сэрии сэбин суох оҥорор иһин охсуһууну инникитин дьаныардаахтык ыытарга туһалыаҕа.

Хайҕаллаах юбилейы достойнайдык көрсүөҕүн

Быйыл от ыйын маҥнайгы күнүгэр Саха сиригэр Советскай былаас олохтоммута 50 сылын туолар. Ойуон үлэһиттэрэ бу кэрэбэлиэ датаны достойнайдык көрсөргө бэлэмнэнэллэр.

Соторутаабыта ССКП райкомун бюрота „Саха сиригэр Советскай былаас олохтоммута 50 сыла туолуутун бырааһынныыктааһыны ойуоҥҥа атаарыы туһунан“ боппуруоһу дьүүллэстэ итиэннэ ити датанан сибээстээн ыытыллар дьаһаллары бэлиэтээтэ. Бырааһынныыны бэлэмниир уонна атаарар 11 киһиттэн састааптаах тэрийэр комиссия бигэргэтилиннэ.

ССКП райкомун бюрота Саха сиригэр Советскай былаас олохтоммута 50 сыла туолар бырааһынныытын нэһилиэктэр Советтара, партийнай, комсомольскай уонна профсоюзнай тэрилтэлэр үрдүк тэрээһиннээхтик атааралларыгар соруданаата. Ити дьаһаллар саха сиригэр Советскай былааһы олохтоохун 50 сыла туолуутугар ананыахтаахтар уонна Советскай былаас сылларыгар ойуон экономиката уонна культурата сайдыытын киэҥник көрдөрөр, пятилетка соруданаарын ситиһиилээхтик толоруурга ойуон үлэһиттэрин түмэ тардар сыаллаах буолуохтаахтар.

„Өлөөн“ совхоз, „Ээйик“ колхоз уонна ойуон бары тэрилтэлэрин, учреждениелэрин салайааччылара хайҕаллаах юбилейы үлэҕэ бэлэхтэрдээх көрсөр иһин тэрийэр, өйдөтөр үлэни ыытыахтаахтар. Хас биирдии коллектив, биригээдэ бу кэрэ-бэлиэ событиены көрсө ылыммыт эбэһээтэлистибэтин толоруутугар уһулуччу болҕомто уурулуохтаах.

Олохтоох партийнай, профсоюзнай, комсомольскай тэрилтэлэр уонна культура учреждениялара Советскай былаас сылларыгар республика, ойуон, нэһилиэк ситиһиилэрин, ленинскэй национальнай политика өрөгөйдөөһүнүн, ССРС норуоттарын доҕордоһууларын, саха АССР уонна ойуон инники сайдар кэскилэрин, пятилеткэҕэ ойуон үлэһиттэрин соруктарын, олор хайдах толоруллан иһэллэрин тустарынан лекциялары, дакылааттары, бэсиэдэлэри сир ахсын тэрийиэхтээхтэр. Көрдөрөн агитацияны саҥардан тэрийиигэ, кини идейнэй ис хоһоонун тупсарыыга болҕомто күннэтэ уурулуохтаах. Кини дьоҥҥо тиийимтиэ, быһаччы соруктарга туһаайыллар уонна оҥоһуута тупсаҕай буоларын ситиһиллиэхтээх.

Райпо салайааччылара буолаары турар бырааһынныыгынан сибээстээн ойуоҥҥа атыы-эргиэн дьыалатын төрдүттэн тупсарар дьаһаллары ылаллара эрэйиллэр. Культура уонна кинофикация үлэһиттэрэ үлэһиттэр бырааһынныык бириэмэтигэр культурнайдык сынньаналларын хааччыйыыга бары наадалаах бэлэмнэнии үлэни билиҥнититтэн ылыахтаахтар.

Кэлэн иһэр кэрэ-бэлиэ датаны достойнайдык көрсүү — ойуон бары үлэһиттэрин ытык эбээһинэстэрэ.

П. МИХАЙЛОВ,
Тэрийэр комиссия председателэ.

ҮРДҮК ТАҺЫМНААХТЫК

Москва. (ССТА). Бүтүн союзтаабы „Знание“ общество V-с съеһэ бэйэтин үлэтин бүтэрдэ. Съезд общество бырабылыанньатын үлэтин биир санаанан биһирээтэ уонна отчуоттуур дакылаакка уураабы ылынна.

Делегаттар ССКП Киин Комитетыгар сурук ыыттылар. Онно биһиги партиябыт ленинскэй штабын общество бары чилиэттэрэ, коммунистар уонна партията суохтар, политическай уонна научнай билииллэри өссө киэҥник пропагандалыахпыт, бэйэбит олохпутун, үлэбитин коммунистическай тутуу практикатын кытта өссө ыкса сибээстиэхпит, иннникитин да партия салалтатынан коммунизм өрөгөйдүүрүн иһин охсуһуу улуу дьыалатыгар эрэлээхтик үлэлиэхпит диэн эрэннэрдилэр.

ХОТУ СИР ХОҺУУН УЛЭҺИТТЭРЭ,

Саха сиригэр Советскай былаас тэриллибитэ 50 сылын көрсө

ПЯТИЛЕТКА ҮҺҮС СЫЛЫГАР КИМ ҮГҮС ТУГУТУ ЫЛЛА

(Совхоз ыстаадаларын төрөтүү түмүгүнэн көрдөрүүлэрэ)

	Тохсуннуу 1 күүгэр баар тыһы, сачарыы	Тыыннаах ылыллыбыт тугут	Тугуту тыыннаах ылыы бырыһ.	Тугут деловой тахсыыта
ДЬЭЛИҢДЭ ОТДЕЛЕНИЕТЫГАР				
Игнатьев К.А.	680	599	97.56	88,09
Николаев А.В.	693	611	98,55	88,17
Николаев В.С.	680	591	97,85	86,91
Сергеев А.Л.	680	609	96,67	89,56
Христофоров И.Д.	673	572	97,61	84,99
Николаев И.Н.	682	629	99.06	92,23
Николаев М.К.	685	514	99,23	75,03
Сергеев И.С.	668	598	97,72	89,52
Николаев Е.Н.	653	542	99,27	83,0
Лукинов П.Н.	660	546	99,09	82,72
Степанов С.Е.	681	601	98,05	88,25
Лукинов И.Н.	681	618	97,64	90,75
Отделение үрдүнэн барыта	8116	7030	98,16	86,38
ХАРЫЙАЛААХ ОТДЕЛЕНИЕТЫГАР				
Матвеев Х.И.	759	602	99.3	79,31
Степанов С.И.	758	570	98,95	75,19
Иванов Н.В.	737	592	99,05	80,3
Васильев К.Р.	733	554	96,18	75,57
Бятинскай Г.И.	742	601	98,36	80,99
Андреев Н.В.	716	563	98.6	78.74
Отделение үрдүнэн барыта	4596	3482	98,5	75,77
Совхоз үрдүнэн	12733	10512	98,27	82,55

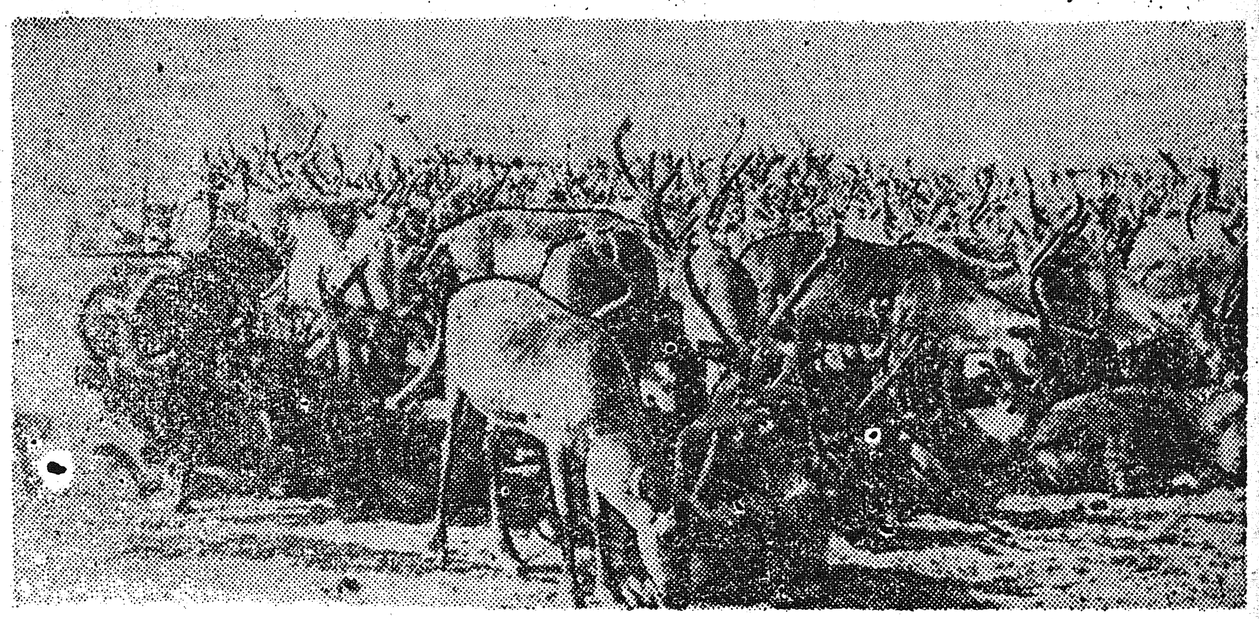

Туундара бу туллуктарын өлүүттэн-сүтүүттэн өрүһүйэн, ыарыыттан харыһыйан төрөлкөйдүк иитэн государствоҕа әмис әти туттараары совхоз сүүһүнэн аҕыллар хоһуун, хорсун дьонноро куйааска буһаллар, буурҕалыын күрэхтэһэллэр. Киниләр улахан түбүктээх үләләрэ сылтан-сыл аайы уйгу быйаҥы аҕалар. Эһиги бу снимокка үчүгэйдик мэччитиллибит таба үөрэ сынньанан таалан турарын көрөҕүт.

Н. Винокуров фотота.

Туундара саҕатыгар

Ыам ыйын ортото. Саха сирин соҕуруунҥу ороЙуоннарыгар бурдук ыһыыта бүтэҥ, от-мас көҕөрдөҕө, сайыннҥы көтөр-сүүрэр кәлэн, айылҕа киниләр әҥин араас кәрэ ырыаларыттан үһүгуннаҕа. Оттон Уудьа киэҥ нәләмэн туундаратыгар кыһыҥны хаара өссө да кырылаабытынан турар. Сотору-сотору күүстээх буурҕалар түһэннэр суолу-ииһи сотоллор. Буурҕа буоллар әрэ сир-халлаан биир кәлим үүт тумарыкка холбоһор, күүстээх тыал арыт улуйар, арыт иәмэ-дьаама биллибәт куугунас тыаска кубулуйар. Биһиги хонукка тут-тубут балааккабытын хайыта сынньаары сахсыйан ирбинньиктәтәр. Балаакка бөҕө тутуулаах әрэ буолан тулуһар.

Бу дойдуну билбәт-көрбөт киһи дьиэтин-уотун сәрәҕэ суох туттан сир-халлаан икки ардыгар хаалан, быстаран тоҥон өллөҕүнэ да көҥүлэ әбит. Булчуттар, табаһыттар хас мунньах аайы кәриәтэ балаакка таҥаһын, тимир лиис туһунан кәпсэтиилэрин санаан кәлэбин. Киниләри иги наадалаахтарынан ардыгар ситэ хааччыйбаппытыттан испэр кыбыста, бәйәбин буруйдана саныыбын.

Айаммытын салҕаан Далгаар үрәҕэр кәлэбит. Бу буккаастаах туундара биир обургу үрәҕэ әбит. Манна Саха АССР Верховнай Советын депутата таб. В.С. Николаев салайар бириГәәдәтә табатын төрөтөр. Кини ыстаадатыгар ыам ыйын 16 күнүгэр тиийәбит. Биһигини туундара тыала суох сааскы ылаҥы күнүнэн әҕәрдэлии көрсөр. Хайа баҕарар ыстаадаларга бу кәмнэ кәпсэтии биир сүрүн боппуруоска—табаны төрөтүүгэ түмүлләр.

—Быйылгы сааскыбыт ордук тымныы буолан харалдьык кыайан тахсыбата, онон таба төрөөһүнүгэр күчүмәҕәйдәри үөскэттэ, ордук сачарыылар төрөөн баран тугуттарын кәаһәр түбәлтәләрэ үгүс,—үлэ-хамнас, үлэ ыарахаттарын тустарынан сәһәргиир бириГәдьиир В.С. Николаев.

Дьэ, кырдьык да түбүктээх үләләәх дьон әбит.

Табаһыттар сүрүн болҕомтолорун таба төрөтүүтүгэр ууран үләлии-хамсыы сылдьаллара киһи хараҕар тута быраҕыллар. Төрүүр үөртэн субай табалар үөрдэрэ туспа араарыллыбыт. Таба үөрүн күүстэри-түүннэри дьуһуурустуба быһыытынан көрүү-харайыы олохтоммут. Бостууктар дьуһуурустуба графигын кытаанахтык тутуһаллар. Айылҕа күчүмәҕәйдәриттэн: тымныыттан, буурҕаттан чаҕыйбыттара көстүбәт, сылайдыбыт-әләйдибит диэн суҥхарҕаабаттар. В.С. Николаев ыстаадатыгар түөрт хоннубут. Ол тухары бириГәдьиир түүн буоллун, күнүс буоллун табата төрүүр сириттэн арахсыбат, хаһан, ханна сынньанан, утуйан сылдьар киһи әбитә буолла?! Ити курдук кыһанан-мүһәнэн совхозтарын баайын хаҥатар, ылыммыт әбәһәәтәлистибәләрин чиәстәәхтик толорор иһин бириГәдьиири кытта тәҥнә бостууктар И. Степанов. А. Николаев, П. Николаев, А. Лукинов уо.д.а. көхтөөхтүк, дьулуурдаахтык үләлиилләр.

—Улахан таба 97 бырыһыанын тыыннаахтыы иитэн таһаарыахтаахпыт, тугут деловой тахсыытын 83 бырыһыаҥна тиәрдиәхтәәхпит, государствоҕа туттарыллар таба ортэ ыйааһынын 85 кг, оттон үрдүк уонна ортону үрдүнэн уойуулааҕа 80 бырыһыантан итәҕәһэ суох буоларын ситиһиәхтәәхпит. Маны таһынан 150 солкуобайдаах түүләәҕи бултуохтаахпыт—диэн кәпсиилләр табаһыттар пятилетка үһүс сылыгар ылыахтаах кирбииләрин туһунан.

Билигин ыстаада үләһиттәрэ төрөөбүт тугуттары әнчирәппәккэ иитәр, таба сыала суох өлүүтүн-сүтүүтүн таһаарбат иһин соруктары туруоруналлар. Коммунист, Саха АССР Верховнай Советын депутата таб. Николаев В.С. бириГәәдәтин үләһиттәрэ быйылгы әбәһәәтәлистибәләрин толороллоругар саарбаҕалааһын суох.

С. НУСУГУРОВ.

Куоталаһыыны бэрэбиэркэлиибит

БЯТИНСКЭЙ БАСТААН ИҺЭР

Герман Иннокентьевич уонна Христофор Иннокентьевич хайалара да таба иитиитигэр баай, өр сылларга бириГәдьиирдәәбит опыттаах, үлэ ситиһиилэрин үөрүүтүнэн да, ардыгар куоталаһыыга хотторуу хомолтотун да үгустүк билбит дьоннор. Хайалара да үлэ куоталаһыылаах, көхтөөх буолуутун тапгыыллар. Киниләр бу хаачыстыбалара бириГәәдәҕэ үлэ иһин әппиәтинәс үрдәәһинигэр, туруоруммут сыал иһин дьулуһууга улахан сабыдыаллаах. Ол да иһин киниләр салайар бириГәәдәләрэ ааспыт сылларга бастыҥнар кәккәләригэр иһәлләрэ.

Бятинскәй Г.И. Дьәлиҥдэ отделениетын ыстаадатыгар бириГәдьиирдии сылдьан да Матвеев Х.И. салайар бириГәәдәтин социалистическайдыы куоталаһыыга ыҥырар идәләәҕэ. Кини Харыйалаах отделениетыгар баҕа өттүнэн үләлии кәлэн, икки хаалыылаах бириГәәдәләр үөрдәриттэн сүүмәрдәэн, ыстааданы туппута. Герман Иннокентьевич куолугунан доҕорун Христофор Иннокентьевиһы әмиэ куоталаһыыга ыҥырбыта, ону табаарыһа ылынан көхтөөх, айымньылаах үлэ үөһүгэр сылдьаллар. Герман Иннокентьевич саҥа туппут ыстаадатын маршрутун уларыта тутан саҥа сиргэ сылдьыаҕа. „Таба иитиитин маастара алҕаһаабатаҕа буолуо“ диэн табаһыттар сабаҕалыыллар.

Куоталаһыылаах бириГәәдәләр ааспыт дьыл күчүмәҕәйдәрин содулугар оҕустарбыттарын үрдүнэн отделение бастыҥ бириГәәдәләрин ахсааныгар сылдьаллар. Герман Иннокентьевич бириГәәдәтә төрөтүү түмүгүнэн тугут деловойун 80,99 бырыһыаҥна, оттон Христофор Иннокентьевич бириГәәдәтә 79,31 бырыһыаҥна тириәртиләр. Дьыл түмүктәнәрэ билигин да ыраах, табаһыттары үгүс күчүмәҕәйдәр күүтәлләр. Ким кыайылаах буолан дуоһуйара, ким хотторон саныыйара биллибәт.

Куоталаһыылаахтарга ситиһиилэри баҕарыаҕыҥ!

Х. ВАСИЛЬЕВ.

Аҕааччы суруга

ҮЧҮГЭЙДИК ҮЛЭЛИИР

Харыйалаах олохтоохторо сыл ахсын өрүһү туоруурга бэрт үгүс әрэйи көрөрбүт. Быйыл өрүһү туоруурга перевоз әрдэ олохтонно, перевозчигынан Николаев А.В. ананан үләлиир. Кини үләтигэр әппиәттәәхтик сыһыаннаһар, оноһуллубут графигы тутуһар.

Николаев А.В. үләлиәҕиттэн чаастаах үләләәх табаарыстар үләләригэр хойутаабат, атын киһини көрдөһө сатаан әрэйдэммэт буоллулар, онон махталбыт улахан. Отделение салалтата бу табаарыһы бастайааннай анаан үләлэтэригэр бәйәбит баҕа санаабытын этэбит.

И. НИКОЛАЕВ,
госбанк отделениетын рабочайа.

КӨННӨРҮҮ

Биһиги хаһыаппыт бэс ыйын 12 күнүнээҕи нүөмэрэ 47 оннугар аҕас 48, оттон бэс ыйын 15 күнүнээҕи нүөмэрэ 48 оннугар 49 дэниллибитин көннөрөн аҕыллыахтаах.

УРАА-ЛАҤКЫР МУОСТААХХЫТ ЭНЧИРЭЭБЭТИН, ТОРОЛУЙА ТУБУСТУН!

Редактор Г. М. СЕМЕНОВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөөн бөһүөлэгэ, Октябрьскай уулусса 16 №-рэ. Телефон—51

Өлөөн орөйуонунааҕы типография Тахсар ахсаана 498 Сакааһын №-рэ 49